

“Vergi Yaptırım Hukuku Sisteminin Sorunları ve Yeniden Yapılandırılması”

Türkiye, ilk Vergi Usul Kanunu’na 1949 yılında sahip olduğundan bu yana, büyük miktarda vergi kanunu değişikliği yaşamış ve bu değişikliklerin önemli bir bölümü vergi yaptırım hukuku alanında gerçekleşmiştir. 1980 yılından bu yana toplam yirmi dört adet kanun ve bir adet kanun hükmünde kararname (646 s. KHK) ile, vergi suç ve kabahatlerine ilişkin sadece VUK’da md.331-md.376 arasında yer alan toplam kırk iki maddeye (mükerrer maddeler dahil), değişiklik, ekleme veya yürürlükten kaldırma yoluyla toplam *seksen yedi* adet müdahale gerçekleştirilmiştir. Buna rağmen, doktrinde, vergi suç ve kabahatlerine ilişkin düzenlemelere yönelik eleştiriler asla son bulmamıştır. Maliye Bakanlığı’na, vergi kabahati teşkil edilecek fiili belirlemeden vergi cezasına belirlemeye kadar verilen yetkiler (kanunilik ilkesine aykırılık); aynı kabahati işleyen mükelleflere, hukuki yapı farklılığı ya da tahmini ciro farkı nedeniyle farklı maktu cezalar (eşitlik ilkesine aykırılık); vergi kabahatlerinde kusur ilkesini dikkate almama; vergi kaçakçılığında kaçırılan vergi miktarını ne maddi unsur olarak ne de ceza miktarının belirlenmesinde dikkate almama (ölçülülük ilkesine aykırılık), bu güncel eleştiriler arasında ilk akla gelenlerdir.

Tüm bunlar göstermektedir ki; **Türk Vergi Yaptırım Hukuku Sistemi, büyük bir reform ihtiyacı içindedir.** Hükümet’in yeni bir VUK hazırlanacağı açıklamasını ve Maliye Bakanlığı’nın danışma organı olan Vergi Konseyi’nin en son 2011’de sunduğu VUK Tasarısı’ndaki değişikliklerle yetinmeyip, devam eden çalışmalar arasında “Vergi Suç ve Cezalarının Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı Taslağı”nı ilan etmesini, bu reform ihtiyacının bir ifadesi olarak kabul etmek gerekir.

Reform, sistemin, aşama aşama, planlı bir şekilde olumlu yönde yeniden biçimlendirilmesi, düzeltilmesi anlamına gelir. Bu biçimlendirme, kuşkusuz yönlendirici ilkelere muhtaçtır. Vergi Yaptırım Hukuku’nun yeniden yapılandırılmasında yön gösterici ise, tabidir ki hukukun genel ilkeleri, Anayasa ve AİHS’nin ilgili ilke ve kurallarıdır.

Bu düşünceler doğrultusunda, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 20-21 Mart 2013 tarihlerinde “Vergi Yaptırım Hukuku Sisteminin Sorunları ve Yeniden Yapılandırılması” başlıklı bir uluslar arası sempozyum düzenlemektedir. Sempozyum’un amacı, *karşılaştırmalı hukuktan da yararlanarak, yasa koyucuya bilim ve uygulama camiasından mütevazî bir katkı sunmaktır. Bu bağlamda, hukukun genel ilkeleri, AY ve*

AİHS'nin bu alanda neyi, ne şekilde emrettiğinden hareketle, gerektiğinde “olan” da eleştirel şekilde ele alınarak, “ideal/olması gereken” masa üzerine konulacaktır.

Toplantının ilk bölümünün başlığı, “Vergi Yaptırım Hukuku Sistemi’nden Beklentiler – İdeal Bir Sistemin Özellikleri”dir. Bu bölümde yer alan Yargıtay ve Danıştay’dan Sayın Hakimlerimiz ile ünü sınırları aşmış çok değerli bir akademisyen, -sağlık sebepleriyle bizzat olmasa da- mevcut durumun olumsuz ve yetersiz taraflarını tebliğiyle ortaya koyarak, Vergi Yaptırım Hukuku’nun varlık sebebiyle bağlı beklentilere (/işlevlerine) cevap verecek (/yerine getirecek) bir ideal sistemin nasıl olması gerektiği konusunda kendi bakış açılarını sunacaklardır.

Toplantının “Vergi Yaptırım Hukuku Sisteminin Temelleri” başlıklı ikinci bölümünde, vergi yaptırım hukuku sisteminin temel ilkeleri ele alınacaktır. Bu ilkeler, hem kabahatler hem de suçlar bakımından geçerli olan ortak ilkelerdir. Ancak, bunların tamamını bir sempozyum sınırları içerisinde ele almak mümkün olmadığından, bunlardan sadece önemli bazıları ele alınacaktır. Bu bağlamda, toplantının bu kısmının ilk alt bölümünde, kabahat ve suçların “oluşturulmasında” dikkate alınması gereken, ikinci alt bölümünde ise, kabahat ve suçların “takibinde” dikkate alınması gereken ilkelerin anlamları ortaya konulacak, bunların (bu ilkelerin) kabahat ve suçlar bakımından **aynı** emirleri sunup sunmadıkları da belirlenecektir.

Toplantının üçüncü bölümü, karşılaştırmalı hukuka ayrılmıştır. Japonya, İspanya, Almanya, Avusturya ve Fransa’dan son derece değerli konuşmacılar, -hem sistemlerine hakim temel ilkeleri, hem de suç ve kabahat tip ve yaptırımlarını dikkate alarak- ülkelerinin vergi yaptırım hukuku sisteminin genel yapısını ortaya koyacaklar; Türk Yaptırım Hukuku Sistemi’ndeki sorunlara kendi ülkelerinde nasıl çözümler bulunduğunu açıklayacaklardır. Burada, uygulama ile ilgili olumlu deneyimler kadar olumsuz deneyimlere de değinilecektir.

Toplantının “Türk Vergi Yaptırım Hukuku Sistemi’nin Yeniden Yapılandırılması” başlıklı son bölümünde, iki ayrı alt bölümde, önce Türk Vergi Yaptırım Hukuku Sistemi’ndeki mevcut kabahatler, ardından suçlar (yaptırımları dahil) eleştirel bir bakış açısıyla ortaya konulacak ve, bu kabahat ve suçlar ile yaptırımlarının ne şekilde olması gerektiği konusunda **somut öneriler** yapılacaktır.

İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde (Şirinevler Yerleşkesi) gerçekleştirilecek olan bu Sempozyum’un programı ile diğer bilgiler için lütfen bu linke basınız.